

Etusivu>Sinun oikeutesi>Rikoksen uhri>Korvaukset>Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Liettua

Millaisista rikoksista korvausta voi saada?

Korvausta voi saada, jos uhri on kuollut tahallisen väkivaltarikoksen seurauksena rikoksesta on aiheutunut vakava tai vakavaa lievempi terveyshaitta rikos kohdistui vakavuusasteesta riippumatta uhrin vapauteen, seksuaaliseen itsemääräämisoikeuteen tai koskemattomuuteen.

Millaisista vahingoista korvausta voi saada?

Voit saada korvausta, jos sinulle on aiheutunut vakava tai vakavaa lievempi terveyshaitta.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksen uhrina kuolleen henkilön omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta?

Jos uhri kuolee tahallisen väkivaltarikoksen seurauksena, korvausta voivat saada kaikki ne henkilöt, joille tuomioistuimien on määrännyt maksettavaksi korvausta rikoksesta aiheutuneesta aineellisesta tai aineettomasta vahingosta.

Jos vahingonkorvaus maksetaan ennakoon esimerkiksi asian käsittelyn ollessa vielä kesken, korvausta voivat saada uhrin puoliso, lapset, lapsenlapset, vanhemmat, isovanhemmat ja huollettavat.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksesta hengissä selvinneen uhrin omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta tässä tapauksessa?

Jos väkivaltarikoksen uhri on jäänyt henkiin, korvausta voidaan maksaa vain hänelle.

Voinko saada korvausta, vaikka en ole EU:n jäsenvaltion kansalainen?

Kyllä, mutta vain jos seuraavat kaksi edellytystä täyttyvät: oleskelet laillisesti Liettuan tai muun Euroopan unionin jäsenvaltion alueella tästä mahdollisuudesta määrätään Liettuan tekemissä kansainvälisissä sopimuksissa.

Voinko hakea korvausta tässä maassa, jossa asun tai josta olen kotoisin (asun tässä maassa tai olen sen kansalainen), vaikka rikos tehtiin toisessa EU-maassa? Voinko hakea korvausta tässä maassa sen maan sijasta, jossa rikos tehtiin? Jos voin, millä edellytyksillä?

Et voi. Korvausta voidaan maksaa ainoastaan Liettuan alueella tehdyistä väkivaltarikoksista.

Onko tehtävä ensin rikosilmoitus poliisille, ennen kuin voi hakea korvausta?

On. Korvaushakemuksen voi tehdä vasta sen jälkeen, kun esitutkinta on aloitettu.

Onko odotettava mahdollisen poliisi- tai rikostutkinnan tuloksia, ennen kuin voi hakea korvausta?

Ei ole. Esitutkinnan yhteydessä voi hakea korvauksen ennakkomaksua.

Onko ensin haettava korvausta rikosentekijältä (jos hänet on tunnistettu)?

On. Kun korvausta haetaan tavanomaisella menettelyllä, korvauksen maksaminen aineellisista ja muista vahingoista edellyttää tuomioistuimen päätöstä. Ennakkomaksun hakemisen yhteydessä sinun on esitettävä tuomioistuimen päätös tai määräys, jossa vahvistetaan, että olet kantajana vahingonkorvausasiassa.

Voinko saada korvausta, vaikka rikosentekijää ei ole tunnistettu tai tuomittu? Jos voin, mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

Voit. Korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä seuraavat asiakirjat:

jäljennös henkilöllisyystodistuksesta

tuomioistuimen päätös tai määräys, jossa vahvistetaan, että olet asianomistajana vahingonkorvausasiassa

mahdolliset aineellisen vahingon suuruuden määrittämistä tukevat asiakirjat;

jos korvausta hakevat kuolleen henkilön omaiset, on lisäksi esitettävä avioliittotodistus tai sukulaisuus- tai huoltajuussuhteen todistava asiakirja.

Onko korvausta haettava johonkin määräaikaan mennessä?

Korvausta on haettava 10 vuoden kuluessa siitä päivästä, jona tuomioistuimien on antanut määräyksen väkivaltarikoksen aiheuttaman vahingon korvaamisesta.

Jos määräaika ei pystytä noudattamaan pakottavien syiden vuoksi, sitä voidaan jatkaa.

Vahingonkorvauksesta suoritettavan ennakkomaksun hakemiselle ei ole asetettu määräaika.

Mitä vahinkoja ja kuluja korvaus kattaa?

Kattaako se esimerkiksi seuraavat:

rikoksen uhrin osalta:

– aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:

vahingosta aiheutuneet terveydenhoitokulut (sairaanhoido – avo- ja sairaalahoito, toipuminen) **Kyllä.**

vahingosta aiheutuneet lisätarpeet tai kulut (mm. huolennpito ja apu, tilapäinen tai jatkuva hoito, pitkäaikainen kuntoutus ja fysioterapia, asuntoon tehtävät muutokset, erityisapuvälineet jne.) **Kyllä.**

pysyvä vammautuminen (invaliditeetti ja muut pysyvät vammat)

ansionmenetykset hoidon ajalta tai sen jälkeen (myös alentunut ansiokyky tai kyky maksaa elatusapua yms.) **Kyllä.**

ansiomahdollisuuksien menetykset **Ei.**

vahinkotapahtumaan liittyvistä oikeudellisista menettelyistä aiheutuvat kustannukset (esim. asianajokulut ja tuomioistuinmaksut) **Kyllä.**

korvaus varastetuista tai vahingoittuneista henkilökohtaisista tavaroista **Ei.**

muut väkivaltarikoksesta aiheutuneet aineelliset vahingot, jotka tuomioistuimien on määrännyt korvattavaksi

– psyykkiset vahingot:

uhrin henkinen kärsimys **Kyllä.**

B) oikeudenhaltijoiden tai uhrin omaisten osalta:

– aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:

hautauskulut **Kyllä**

terveydenhoitokulut (esim. lähiomaisten saama psykoterapia, avo- ja sairaalahoito, kuntoutus) **Kyllä, mutta vain jos uhri on kuollut väkivaltarikoksen seurauksena**

elatusavun tai ansiomahdollisuuksien menetys **Kyllä, mutta vain, jos uhri on kuollut väkivaltarikoksen seurauksena**

psykkiset vahingot:

omaisten tai edunsaajien henkinen kärsimys/korvaukset eloonjääneille, kun uhri on kuollut **Kyllä, mutta vain, jos uhri on kuollut väkivaltarikoksen seurauksena**

Maksetaanko korvaus kertausmaksuna vai kuukausierinä?

Tavallisesti korvaus maksetaan kertausmaksuna. Erityistapauksissa korvaus voidaan maksaa useammassa erässä, mutta viimeinen suoritus on maksettava viimeistään vuoden kuluttua siitä päivästä, jona päätös väkivaltarikoksen aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta on tehty.

Millä tavalla oma käyttäytymiseni rikoksen jälkeen, rikosrekisteritietoni tai yhteistyöstä kieltäytyminen korvausmenettelyjen yhteydessä saattaa vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta, ja miten se vaikuttaa korvauksen määrään?

Näillä asioilla on merkitystä ainoastaan silloin, kun on haettu ennakkomaksua. Korvausta ei makseta, jos

hakija on itse syytetty väkivaltarikoksesta tai hänellä oli rikoksen tekohetkellä väkivaltarikoksesta annettua tuomiota koskeva merkintä rikosrekisterissä hakijaa koskee järjestäytyntä rikollisuutta koskevan lain (*Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą*) mukainen tuomioistuimen määräys

hakija on käyttänyt väärin oikeuttaan saada ennakkorokorvaus väkivaltarikoksen aiheuttamasta vahingosta.

Millä tavalla taloudellinen tilanteeni vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Hakijan taloudellinen tilanne ei vaikuta korvauspäätökseen.

Onko muita kriteerejä, jotka vaikuttavat mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Ei ole.

Miten korvauksen määrä lasketaan?

Korvauksen määrä suhteutetaan oikeudenkäyntikuluihin. Se ei kuitenkaan voi ylittää jäljempänä esitettyjä enimmäismääriä.

Jos kyseessä on ennakkorokorvaus, se lasketaan hakijan esittämien vahingotapahtumaa koskevien liiteasiakirjojen perusteella.

Onko korvauksen määrällä ala- tai ylärajaa?

Jos kyseessä on murha, enimmäiskorvaus aineellisesta vahingosta on 3 800 euroa ja enimmäiskorvaus aineettomasta vahingosta 4 560 euroa.

Jos uhrin terveydelle on aiheutunut vakavaa haittaa, enimmäiskorvaus aineellisesta vahingosta on 3 040 euroa ja enimmäiskorvaus aineettomasta vahingosta 3 800 euroa.

Jos kyseessä on muu väkivaltarikos, enimmäiskorvaus aineellisesta vahingosta on 2 280 euroa ja enimmäiskorvaus aineettomasta vahingosta 3 040 euroa. Silloin kun osa väkivaltarikokseen liittyvästä vahingonkorvauksesta maksetaan ennakoon, ennakkomaksun enimmäismäärä on puolet edellä mainituista enimmäiskorvauksista.

Onko minun mainittava korvausvaatimuksen määrä hakemuslomakkeessa? Jos on, onko olemassa ohjeita siitä, miten vaadittu määrä lasketaan, tai muista korvausvaatimukseen liittyvistä näkökohdista?

Kyllä, hakemuksessa on ilmoitettava korvausvaatimuksen määrä, joka lasketaan tuomiossa vahvistetun tai siviilikanteessa vaaditun määrän perusteella.

Vähennetäänkö muualta (esim. työnantajan vakuutuksesta tai yksityisestä vakuutuksesta) mahdollisesti saamani korvausten määrä viranomaisen tai muun elimen maksamasta korvauksesta?

Kyllä, muista lähteistä saamasi korvaukset vähennetään sinulle myönnettävästä korvauksesta.

Voiko korvauksesta saada ennakkoa? Jos voi, millä edellytyksillä?

Kyllä, väkivaltarikoksesta aiheutuneet vahingot voidaan korvata seuraavin edellytyksin:

väkivaltarikoksesta koskeva rikos oikeudellinen menettely on käynnissä ja henkilö tunnustetaan asianomistajaksi

tuomioistuin on antanut tuomion, jossa todetaan väkivaltarikos tapahtuneeksi, mutta rikokseen liittyvää vahingonkorvauskannetta ei ole nostettu tai nostettua kannetta ei ole tutkittu

jos rikosentekijää ei voida asettaa syyteeseen hänen ikänsä vuoksi tai koska hän nauttii kansainvälistä koskemattomuutta tai on kuollut.

Voinko saada täydentävää tai lisäkorvausta (esim. olosuhteiden muuttumisen tai terveydentilani huononemisen perusteella) sen jälkeen, kun korvaushakemus on ratkaistu?

Ei, tällaista mahdollisuutta ei ole.

Mitä asiakirjoja hakemukseen on liitettävä?

Kun vahingonkorvausta haetaan tavanomaisella menettelyllä:

jäljennös hakijan henkilöllisyystodistuksesta

jäljennös lainvoimaisesta tuomioistuimen päätöksestä, jossa määrätään väkivaltarikoksesta aiheutuneen aineellisen ja/tai aineettoman vahingon korvaamisesta

ulosottomiehen ilmoitus, jonka mukaan vahingonkorvausta ei ole mahdollista periä; ei kuitenkaan siinä tapauksessa, että vahingon aiheuttanut rikosentekijä on kuollut

Kun vahingonkorvausta haetaan etukäteen:

jäljennös hakijan henkilöllisyystodistuksesta

asiakirjat, joihin arvio aineellisen vahingon määrästä perustuu

päätös tai määräys, jossa henkilö tunnustetaan asianomistajaksi, tai lainvoimainen tuomio, jossa todetaan väkivaltarikos tapahtuneeksi, tai menettelyä

koskeva päätös, jossa todetaan, että asiaa ei voida käsitellä oikeudessa rikosentekijän iän, kansainvälisen koskemattomuuden tai kuoleman vuoksi

kun vahingonkorvausta haavat vainajan lähisukulaiset tai huollettavat, asiakirjat, jotka vahvistavat avioliiton solmimisen tai sukulaisuus- tai huoltajuussuhteen.

Veloitetaanko hakemuksen vastaanottamisesta ja käsittelystä hallinnollisia tai muita maksuja?

Ei, hakemus käsitellään maksutta.

Mikä viranomainen ratkaisee korvaushakemukset (kotimaisissa tapauksissa)?

Korvaushakemukset ratkaisee Liettuan oikeusministeriö.

Mihin hakemus lähetetään (kotimaisissa tapauksissa)?

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai (Liettuan oikeusministeriö), Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius, Lietuva Sähköposti: rastine@tm.lt.

Onko minun oltava läsnä korvaushakemusta ratkaistaessa tai muulloin menettelyn aikana?

Ei ole.

Kuinka kauan viranomaisen korvauspäätöksen tekeminen kestää (liikimäärin)?

Päätös on tehtävä kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on jätetty ja kaikki tarvittavat asiakirjat toimitettu Liettuan oikeusministeriölle.

Jos olen tyytymätön viranomaisen päätökseen, miten voin riitauttaa sen?

Liettuan oikeusministeriön päätöksiin voi hakea muutosta Liettuan hallinnolliselta valituslautakunnalta (*Lietuvos administracinių ginčų komisija*) tai Vilnan alueelliselta hallintotuomioistuimelta (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*) kuukauden kuluessa siitä, kun tuomio on annettu tiedoksi.

Mistä saan tarvittavat lomakkeet ja korvaushakemuksen tekemistä koskevat tiedot?

Liettuan oikeusministeriöltä, valtion oikeusaputoimistolta (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos*) tai internetistä (ks. jäljempänä).

Voinko soittaa johonkin palvelunumeroon? Onko jollakin verkkosivustolla ohjeet korvaushakemuksen tekemisestä?

<https://vgtp.lrv.lt/en>

Onko korvaushakemuksen tekemiseen mahdollista saada oikeudellista neuvontaa (lakimieheltä)?

On. Ensivaiheen oikeusapua (*pirminė teisinė pagalba*) voi hakea ilmoittamansa asuinpaikan kuntaviranomaisilta tai valtion oikeusaputoimiston yksiköltä.

Onko olemassa uhrien tukijärjestöä, joka voisi auttaa hakemuksen tekemisessä?

Lietuvos nusikaltimų aukų rėmimo asociacija (Liettuan rikosuhrien tukiyhdistys), Valakupių g. 5, LT-10101 Vilnius, Lietuva

Lietuvos Caritas, <https://www.caritas.lt>, Papilio g. 5, LT-44275 Kaunas, Lietuva

Päivitetty viimeksi: 07/04/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.